

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Leopold
Nazwisko: Tyrmand
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 16-05-1920
Imię ojca: Mieczysław
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Leopold Tyrmand został objęty rozpracowaniem w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej "Baron", prowadzonej przez Wydział IV Departamentu III MSW w latach 1956-1980. Podstawą do zainteresowania ze strony służb było "utrzymywanie systematycznych kontaktów z dziennikarzami zagranicznymi, którym przekazuje informacje o Polsce w wyjątkowo wrogim świetle". W związku z kontaktami figuranta ze środowiskiem dziennikarzy zagranicznych i dyplomatów współpracowano z Wydz. VII Departamentu II MSW. Podczas prowadzenia sprawy wykorzystywano podsłuch telefoniczny (PT), podsłuch w miejscu zamieszkania (PP) oraz wielokrotną obserwację, jednak głównym źródłem informacji na temat figuranta były zeznania TW "Adam" oraz TW "Marek", z charakteru pozyskanych danych wynika, że były to osoby z bardzo bliskiego otoczenia. Leopold Tyrmand otrzymał także zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych wniesione na wniosek funkcjonariuszy Wydz. VII, obowiązujące od 01.05.1964 do 01.05.1966. W 1967 roku odmówił powrotu do kraju, co stało się podstawą dla Biura Śledczego do wszczęcia postępowania, którego materiały (nr II 2 Ds.34/67) znajdują się w tomie 2 sprawy. Kolejne tomy akt zawierają dokumenty dodatkowe: zeznania TW, materiały zebrane w czasie kontroli korespondencji oraz publikacje Leopolda Tyrmanda. Materiały złożono w archiwum Biura „C” pod sygnaturą 44382/II.</p>	<p>IPN BU 0204/2 (t. 1-7) (44384/II).</p>	
<p>Leopold Tyrmand przechodzi w Sprawie Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) o kryptonimie "Zapałki", prowadzonej przez Biuro Śledcze MSW. Materiały dot. osób powiązanych z teatrem na Tarczyńskiej w Warszawie, pozostających w kręgu zainteresowań Samodzielnej Grupy Operacyjnej przy Biurze Śledczym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w związku ze sprawą kryptonim "Zagubiony" dot. porwania i zabójstwa w 1957 roku Bohdana Piaseckiego. Sprawę prowadzono w latach 1958-1970, zarchiwizowano pod sygn. 51314/II.</p>	<p>IPN BU 003090/43 t. 2 (51314/II).</p>	

Leopold Tyrmand przechodzi w Sprawie Operacyjnej Obserwacji (SOO) "Gospodarz I" (nr rej. 1162 prowadzonej przez Wydział VIII Departamentu II MSW w latach 1960-1980), jako kontakt figuranta, Johna Rogera Davisa, dyplomaty będącego pracownikiem ambasady amerykańskiej w Warszawie. Materiały archiwalne zawierają m.in. komunikaty z obserwacji ("B") oraz notatki z podsłuchu telefonicznego ("PT"). Zarchiwizowano w Biurze "C" MSW pod sygnaturą 43335/II.

IPN BU 003090/276 t. 1 (43335/II).

Materiały o sygnaturze IPN 01285/222 to akta Segregatora Materiałów Wstępnych (SMW) prowadzonego przez Wydział XI Departament I MSW. Sprawa prowadzona w latach 1976-1981 dotyczyła działalności Leopolda Tyrmanda, przebywającego wówczas na terenie USA, pracującego w the Rockford College Institut jako z-ca dyrektora. SMW zawiera szczegółową analizę działalności instytutu (od momentu powstania w lipcu 1976) oraz charakterystykę figuranta. Główną część materiałów stanowi notatka datowana na 09.08.1977 sporządzona z rozmowy przeprowadzonej z Leopoldem Tyrmandem w czerwcu 1977 przez źródło o krypt. „Socjolog” (brak dokładniejszych danych). Zarówno notatka jak i późniejsza jej analiza wykonana na potrzeby Dep. I w ocenie inspektora Wydziału XI nie potwierdza wrogiej działalności figuranta. Sprawę zamknięto i 24.04.1981 postanowiono przekazać do archiwum Dep. I MSW.

IPN BU 01285/222 (J-7543).